

PŘEDMLUVA

Dějiny československé architektury nejsou úplné, pokud není vzkříšeno jméno Miloslava Kopřivy (1884-1968), který významně ovlivnil její osud na Slovensku a zejména v moravské části dnešní České republiky. Byl významnou osobností architektury v Československu po první světové válce od druhé čtvrtiny 20. století až do roku 1962.

Totalitní režim (1948-1989), který díky druhé světové válce uchvátil střední Evropu na téměř celou druhou polovinu 20. století, chtěl jeho jméno vymazat z dějin nejen architektury a krutě pronásledoval celou jeho rodinu. Především právě pro jeho osobní demokratické smýšlení, křesťanské přesvědčení i umělecké cíle a pro účinnost jeho výchovného působení. Zcela jej vyloučil z uměleckého i veřejného života

Architekt a profesor Kopřiva nelámal estetiku architektury do funkcionalistických forem, ale kromě vlastního bohatého díla ji významně ovlivnil, když stál v čele několika vysokých učilišť, kde vybudoval pilíře trvalých hodnot architektonických děl: technické dokonalosti konstrukcí v moderním duchu a lidskosti a oduševnělosti v přístupu architektonické generace tohoto období k tvorbě

Jeho trvalé a významné dílo však zcela zničit nelze: kromě zcela svébytných staveb, které zůstanou trvalým svědectvím nejen jeho, ale také určité dějinné etapy a osobitého zaměření, měl velký podíl jako spoluzakladatel na zřízení a na rozvoji vysokých škol v bývalé Československé republice.

Byl spoluzakladatelem vysokých škol pozemního stavitelství a architektury v Košicích a v Bratislavě a významným činitelem fakulty pozemního stavitelství a architektury Vysokého učení technického Dr. E.

Beneše v Brně. V době, kdy toto vysoké učení bylo zrušeno a přeměněno na Vojenskou akademii, zásluhou prof. Kopřivy a několika profesorů a docentů na stavebních oborech se tyto obory udržely jako Vysoká škola stavitelství (1951-1956). Přes předčasnou politickou likvidaci profesora Kopřivy zásluhou právě učitelů této školy jak odborná kvalita tak Kopřivův odkaz se na brněnské architektuře zachovaly. V obecně nepřátelském ovzduší se humanistický duch udržel dostatečně dlouhou dobu na to, aby se ihned po pádu komunistického režimu v roce 1989, pak již bez jeho osobní účasti, navázalo na tyto tradice i přes působení rektora Meduny a dalších komunistických aktivistů. Ihned v roce 1989 se fakulta architektury očistila od komunistických deformací ducha pod vedením děkana prof. Ing.arch. Ivana Rullera a navrátilších se i dalších nových učitelů

Zatímco jména a díla hlavních významných funkcionalistických architektů byla po roce 1989 teoretiky a historiky architektury připomenuta monografiemi, ve víru jiných převratných událostí, potřeb restaurovat celý život společnosti a tvorby nových tendencí, k náležitému připomenutí zásluh profesora Kopřivy nedošlo.

Kromě výroční výstavy jeho díla na fakultě architektury v Brně, jej literárně vzpomenula pouze fakulta filosofie Masarykovy univerzity v Brně zadáním diplomní práce Jana Presse v roce 2002. Tato práce je nyní se svolením děkana fakulty využita s několika doplňky a drobnými úpravami v textu k této publikace.

Ostrava-Brno, červen 2011

Josef Šamánek